

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423203353
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2026:6423203353.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Hanuskovej a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Dušana Kucbela v právnej veci žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E., proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 23Csp/79/2023 - 85 zo dňa 10. januára 2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu v časti určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere, je neplatná (výrok I.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok IV.) zrušuje a v tomto rozsahu vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu (výrok II., III.) nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v poradí prvým výrokom zamietol žalobu v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. 8074006109 zo dňa 14. mája 2009, uzavretou medzi právnym predchodcom žalovaného Poštová banka a. s. a žalobkyňou (ďalej len „zmluva o úvere“), je neplatná. Zároveň zamietol aj žalobu v časti o určenie, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov a v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia (výroku II., III.).

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že sa prednostne zaoberal otázkou či formulovaná žaloba (určovacia žaloba) je procesne prípustnou, teda žalobou, ktorú súd môže vecne prejednať. S poukazom na aktuálnu procesnú úpravu v Civilnom sporovom poriadku, ktorá rozlišuje žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je v zmysle § 137 písm. c) zák. č.160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“), sú žaloby procesne prípustné len v prípade, ak je na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Zároveň poukázal na prípustnosť žaloby v zmysle § 137 písm. d) CSP, ktoré sú prípustné len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Uzavrel, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu je svojím charakterom žalobou o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4Cdo/238/2022 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 75/2024.

3. Z obsahu zmluvy o úvere a zároveň aj zo žalobného návrhu mal okresný súd za zrejmé, že žalobkyňa sa v poradí prvým výrokom žalobného návrhu nedomáha určenia existencie určitého práva z dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 137 písm. c) CSP a nedomáha sa ani určenia existencie, respektíve neexistencie nejakého práva, ktoré mohlo vzniknúť uzavretím tejto dohody. V tejto časti preto podľa neho ide o žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP. Nadväzujúc na uvedené konštatoval, že žiadny hmotnoprávny predpis nedáva možnosť domáhať sa žalobou určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Na

uvedenom závere podľa okresného súdu by nič nemenilo ani pokiaľ by predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhodnotená ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve (v danom prípade bola uzavretá ako súčasť zmluvy o úvere v podobe jedného z jej zmluvných dojednaní). Rovnako totiž zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva možnosť domáhať sa žalobou samotného určenia neplatnosti zmluvného dojednania z dôvodu, že by sa malo jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Otázkou neprijateľnosti zmluvných podmienok môže podľa okresného súdu riešiť len ako predbežnú otázku v konaní o príslušnej žalobe na plnenie, príp. určovacej žalobe. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto žalobu v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere nie je procesne prípustná ani v zmysle § 137 písm. d) CSP a v tejto časti ju zamietol (poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/18/2020, 15CoCsp/2/2021).

4. Pokiaľ sa žalobkyňa žalobou domáhala v poradí druhým výrokom žalobného návrhu určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov, v tomto smere okresný súd uznal, že v tejto časti žaloba je procesne prípustná v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, a to na základe osobitného právneho predpisu, ktorým je § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“).

Preskúmaním zmluvy o úvere, ale aj zmluvy o postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa Poštová banka a. s. na iný subjekt, teda na žalovaného, dospel aplikujúc § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z.z.“) v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka k tomu, že žalovaný nie je v konaní vecne legitimovaný, ak nebolo preukázané platné postúpenie, respektíve iný prevod či prechod pohľadávky zo zmluvy o úvere z pôvodného veriteľa Poštová banka a. s. až na súčasného žalovaného. Vo vzťahu k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. žalovaný tvrdil, že výzvou banky v zmysle tohto ustanovenia bola v danom prípade výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 02.11.2009. Z jej obsahu vyplýva, že pôvodný veriteľ Poštová banka a.s. ňou oznámil žalobkyňi, že ak nedodrží lehotu na uhradenie zosplateného úveru, banka svoju pohľadávku odpredá spoločnosti zaoberajúcej sa vymáhaním pohľadávok. Takýto právny úkon obsahujúci upozornenie na omeškanie dlžníka so splácaním úveru musí byť podľa okresného súdu učinený písomne a musí sa dostať do dispozičnej sféry dlžníka, inak nemožno hovoriť o tom, že by nastali jeho zákonom predpokladané účinky. Doručenie tohto oznámenia do dispozičnej sféry žalobkyne však v tomto konaní okresný súd nemal za preukázané, žalovaný nepredložil žiadnu doručenkú, poštou vrátenú obálku, respektíve iný doklad o tom, že by oznámenie bolo doručované, respektíve doručené žalobkyňi, nakoľko žalobkyňa doručenie tohto oznámenia, respektíve výzvy poprela. Pokiaľ sa jedná o žalovaným tvrdené postúpenie pohľadávky voči žalobkyňi z predmetného úveru, žalovaný predložil len oznámenie postupcu zo dňa 22.01.2013 o tom, že pohľadávka bola postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, ku čomu malo dôjsť zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2012. Následne podľa tvrdení žalovaného, ktoré však žalobkyňa popierala malo dôjsť k uzavretiu ďalšej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.01.2013 na spoločnosť PRO CIVITAS s. r. o., ako postupníkom. Okresnému súdu však nebola predložená takáto zmluva o postúpení pohľadávok ani oznámenie postupcu, z ktorého by jej uzavretie malo vyplývať. S poukazom na uvedené skutočnosti dospel okresný súd k záveru, že nebolo preukázané platné postúpenie, respektíve iný prevod či prechod pohľadávky zo zmluvy o úvere z pôvodného veriteľa Poštová banka a. s. až na žalovaného, ktorý sa tým platne nestal nositeľom práva na zaplatenie dlžnej sumy voči žalobkyňi, a nie je teda ani súčasným veriteľom z predmetnej zmluvy o úvere. Keďže žaloba na určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov je síce procesne prípustná, možno ju však úspešne podať len voči tomu subjektu, ktorým je aktuálny veriteľ z danej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže nebolo preukázané, že by týmto veriteľom bol žalovaný, nebola daná ani pasívna vecná legitímácia v prejednávanej veci a okresný súd aj v tomto rozsahu žalobu zamietol.

5. V časti žaloby o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyňi finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur okresný súd taktiež žalobu zamietol s poukazom na to, že žalobkyňa neoznačila žiadne súdne konanie, v ktorom by na základe podanej žaloby úspešne uplatnila porušenie svojich práv zo strany žalovaného, respektíve porušenie jeho povinností vyplývajúcich z právnych predpisov súvisiacich s ochranou spotrebiteľa. Nebolo teda preukázané splnenie zákonných podmienok pre vznik nároku žalobkyne, v dôsledku čoho aj v tejto časti žalobu zamietol.

6. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto okresný súd rozhodol, že mu ich nepriznáva.

7. Proti rozsudku okresného súdu podala včas odvolanie žalobkyňa, ktorá odvolaním napadla v poradí I. výrok rozsudku okresného súdu, ktorým rozhodol, že žalobu v časti, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere, je neplatná. Odvolanie proti prvému výroku napadnutého rozhodnutia okresného súdu odôvodnila žalobkyňa najmä tým, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V konkrétnostiach namietala, že napadnutým rozsudkom, jeho výrokom I. bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, nakoľko okresný súd riadne neodôvodnil rozsudok v tejto časti. Interpretáciu okresného súdu považovala žalobkyňa v rozpore s obsahom právnej praxe, pričom tento odklon okresný súd nijako neodôvodnil. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorý v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 79/02 prisúdil všeobecným súdom rolu aktívneho elementu ochrany základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv. Má za to, že okresný súd na základe vykonaného dokazovania skutkovými a právnymi zisteniami „došiel k extrémnemu nesúladu a hodnotenie dôkazov nemá racionálny základ“. Najmä okresnému súdu vytykala, že tento sa nesprávne zaoberal žalobou o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a nesprávne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neprijal argumentáciu žalobkyne, ktorá vyplývala z rozhodnutí všeobecných súdov. Opakovane poukázala na skutočnosť, že 14. 05. 2009 uzavrela spotrebiteľskú úverovú zmluvu s správnym predchodcom žalovaného, ktorá bola vopred naformulovaná, predtlačená, typová, ktorú nemohla ovplyvniť a musela ju podpísať vcelku. Podpisom tejto zmluvy žalobkyňa ako dlžník výslovne súhlasila v prípade, ak nespĺní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, respektíve v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa úverovej zmluvy, aby banka bola oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžnú sumu zrážkami z jej mzdy až do doby úplného splatenia všetkých pohľadávok banky a pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy je táto úverová zmluva súčasne aj dohodou o zrážkach zo mzdy v zmysle ust. § 551 Občianskeho zákonníka. Akcentovala, že dohoda o zrážkach zo mzdy je včlenená v zmluve s malými písmenami a zabezpečuje sa ňou záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy. Poukázala na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, naopak, bola včlenená v zmluve o úvere, nemohla ovplyvniť jej obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosti sa domáha, nebola vypracovaná na samostatnom dokumente, samotné zmluvné ustanovenie tohto bodu nebolo individuálne dojednané, a preto mal súd aplikovať ust § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázala aj na rozhodnutia, v ktorých bola aplikovaná úprava Civilného sporového poriadku, podľa ktorej súd rozhodol o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, konkrétne na rozhodnutie Krajského súdu Nitra zo dňa 23. 01. 2025. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na nové konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal na to, že ho nepovažuje za dôvodné a navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť v celom rozsahu. Namietal, že podľa neho odvolanie nespĺňa zákonom požadované náležitosti a obsahuje len odkaz na zákony a odborné výklady, ktoré však neaplikuje na predmetný súdny spor. Akcentoval, že pokiaľ aj žalobkyňa poukazuje na rozhodnutia iných súdov, každý jeden spor je nevyhnutné preskúmať individuálne a samostatne s poukazom na špecifické skutkové okolnosti a na druhej strane rozhodnutia súdov nie sú právne záväzné a tieto netvorí prameň práva. Zotrval na tom, že namietaná dohoda o zrážkach zo mzdy je platným právnym úkonom a platným zabezpečovacím prostriedkom a zároveň žaloba o určenie neplatnosti je neprípustným typom žaloby. V podrobnostiach žalovaný v celom rozsahu odkázal na svoju argumentáciu, ktorú deklaroval vo svojich písomných podaniach.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, a to vo výroku I., ktorým žalobu v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere je neplatná, zamietol a vo výroku IV. o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a v tomto rozsahu vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

10. Vo zvyšku, teda vo výrokoch, ktorými okresný súd žalobu v časti o určenie, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov zamietol (výrok II.) a v časti o

zaplatenie finančného zadostučinenia zamietol (výrok III.), ktoré výroky neboli odvolaním žalobkyne napadnuté, zostáva v tomto rozsahu rozsudok okresného súdu podľa § 367 ods. 2 CSP právoplatný.

11. Odvolací súd akcentuje, že žalobkyňa podala odvolanie, ktoré nielen podľa jej výslovného určenia bolo podané proti rozhodnutiu v bode I. napadnutého rozsudku, teda proti výroku, ktorým jej žalobu v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, zamietol, ale uvedené vyplýva aj z obsahu tohto odvolania. Nemožno konštatovať, že by odvolanie nespĺňalo náležitosti do takej miery, že by odvolací súd nemohol konať. Odvolací súd sa preto zaoberal odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu v časti, v ktorej dospel k skutkovému a právnomu záveru, že žaloba v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, nie je procesne prípustná v zmysle § 137 písm. d) CSP.

12. Odvolací súd sa s vyššie uvedeným skutkovým a právnym záverom o procesnej neprípustnosti v zmysle § 137 písm. b) CSP vo vzťahu k časti žaloby žalobkyne, o ktorej rozhodol svojim prvým výrokom, nestotožnil, a to z nasledovných dôvodov:

13. I keď okresný súd správne dospel k skutkovému záveru, že zmluvné dojednanie v časti 2 ods. 5 zmluvy o úvere obsahuje zhodné prejavy vôle žalobkyne a pôvodného veriteľa smerujúce k vzniku dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá mala slúžiť na zabezpečenie pohľadávky veriteľa z predmetnej zmluvy o úvere v prípade jej neplnenia zo strany žalobkyne ako dlžníka, podrobne sa uvedenou dohodou o zrážkach zo mzdy a jej charakterom nezaoberal. Žalobkyňa tak v žalobe ako aj v odvolaní tvrdila, že uvedenú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola vopred naformulovaná, predtlačená, typová a ktorej obsah nemohla ovplyvniť, nebola zmluvou samostatnou, ale bola včlenená do zmluvy o úvere. Tvrdila teda, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, nebola vypracovaná na samostatnom dokumente a takto uzavretá, respektíve takýmto spôsobom umožňuje obísť dôležitý prvok újijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, teda, či uvedené zmluvné dojednania nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Uvedenými okolnosťami sa okresný súd vôbec nezaoberal, a zmätočne konštatoval, že na jeho závere : „by nič nemenilo ani pokiaľ by predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhodnotená ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve (v danom prípade bola uzavretá ako súčasť zmluvy o úvere v podobe jedného z jej zmluvných dojednaní).“

14. Ak okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici, konkrétne rozhodnutie sp. zn. 15CoCsp/18/2020 a 15CoCsp/2/2021, predmetom posúdenia v týchto konaniach bola individuálne dojednaná dohoda o zrážkach zo mzdy a jej uzatvorenie nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvného úverového vzťahu. Navyiac v tam prejednávaných prípadoch mal dlžník možnosť odmietnuť uzavretie tejto dohody, pričom bol o dôsledkoch jej uzavretia poučený. Odkaz okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na vyššie uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu neobstojí, ak ide o iné skutkové a právne okolnosti ako v prejednáwanej veci. Naopak, žalobkyňa poukazovala v tomto konaní na rozhodnutia, v ktorých všeobecné súdy postupovali podľa procesnej úpravy Civilného sporového poriadku, a nie úpravy v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. 06. 2016.

15. V prejednáwanej veci nebolo sporné a z uvedených skutkových záverov vychádzal i okresný súd, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola včlenená do zmluvy o úvere ako zmluvné dojednanie v časti 2 ods. 5 zmluvy o úvere, ktoré obsahovalo prejavy vôle žalobkyne a pôvodného veriteľa smerujúce k vzniku dohody o zrážkach zo mzdy, pričom v tomto zmluvnom dojednaní absentuje dojednanie o druhu a výške pohľadávky, ktorú má zabezpečovať. Okresný súd totiž nesprávne nezohľadnil, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj zmluvy o úvere, ide o zmluvu spotrebiteľskú. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ako zmluvné dojednanie v zmluve o úvere je súčasťou predtlačenej formulára, a tým umožňuje veriteľovi právo určovať výšku mesačných zrážok zo mzdy, čím je daná jeho úplná dominancia v zmluvnom vzťahu bez toho, aby nad ním existovala akákoľvek kontrola pri výkone jeho domnelých práv. Dojednanie o zrážkach zo mzdy považovala žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku uzavretú v rámci zmluvy o úvere, pričom okresný súd sa vyššie uvedenou dohodou o zrážkach zo mzdy cez prizmu spotrebiteľského práva, nezaoberal. Bez bližšieho odôvodnenia uviedol, že na jeho závere o neprípustnosti žaloby by „nič nemenilo ani pokiaľ by predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhodnotená ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve (v danom prípade bola uzavretá ako súčasť zmluvy o úvere v podobe jedného z jej zmluvných dojednaní).“

16. Už z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6Cdo/27/2018 vyplýva, že žaloba o vyslovenie, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne ako je napríklad v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, respektíve, že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa, a teda nie ako určovacej žaloby, bola naznačená už v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/389/2015. V preskúmvanej veci preto žalobkyňa opodstatnene v odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom. Táto nesprávnosť bola daná posudzovaním veci podľa nesprávnej právnej normy, nakoľko žaloba, ktorou sa žalobkyňa majúca v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka postavenie spotrebiteľa, domáha vyslovenia určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia určenia ich neplatnosti (dohody o zrážkach zo mzdy) z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou. K tomuto právnemu záveru dospel aktuálne najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom uviedol, že ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch. V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišný je aj účel, ktorému má slúžiť. Na týchto skutkových a právnych záveroch vyplývajúcich z rozhodnutia najvyššieho súdu nič nemení ani skutočnosť, či je žalovaný právnym nástupcom pôvodného veriteľa, ak sa ako preukázala žalobkyňa, domáha realizácie, výkonu, teda zrážok zo mzdy, ktoré zrážky aj boli voči žalobkyni vykonávané (vid' neodkladné opatrenie č. I. spisu 16). Nemožno totiž opomenúť, že na základe dohody o zrážkach zo mzdy bol zamestnávateľ žalobkyne povinný vykonávať v prospech žalovaného zrážky zo mzdy, a to do doby splatenia všetkých pohľadávok žalovaného. Žalobkyňa však spolu so zmluvou o úvere musela podpísať aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy, keď ide o takzvanú formulárovú zmluvu bez možnosti spotrebiteľa ustanovenie o zabezpečení záväzku formou takejto dohody odmietnuť. Je teda zrejmé, že už pôvodný veriteľ požadoval od platiteľa mzdy o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú žalovaný aj predložil. Je teda nutné poukázať i na text spornej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej obsah bol obidvom stranám sporu známy.

17. Keďže okresný súd sa na základe vyššie uvedených kritérií dohodou o zrážkach zo mzdy nezaoberal ako (ne)prijateľným zmluvným dojednaním a predčasne tak ustálil, že žaloba v časti o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatnou v dôsledku jej procesnej neprípustnosti podľa § 137 písm. d) CSP, neposkytol žalobkyni ako spotrebiteľke ochranu v uvedenom súdnom konaní, ktorým postupom znemožnil strane, žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. K náprave tohto nedostatku nebolo možné pristúpiť ani v odvolacom konaní, nakoľko okresný súd k vykonaniu dokazovania vzhľadom na predčasný záver o procesnej neprípustnosti žaloby ani nepristúpil.

18. Podľa § 551 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

19. Vychádzajúc z dikcie citovaného zákonného ust. § 551 Občianskeho zákonníka odvolací súd konštatuje, že zákon, pokiaľ upravuje dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, je pomerne strohý v zákonnej úprave, pričom výslovne vyžaduje písomnú formu dohody medzi veriteľom a dlžníkom a ustanovuje, že zrážky zo mzdy nesmú byť vyššie než by boli pri výkone rozhodnutia. Žiadne ďalšie obligatórne náležitosti zo zákonnej dikcie *expressis verbis* nevyplývajú, avšak z hľadiska naplnenia požiadavky určitosti každého právneho úkonu je zrejmé, že výška zabezpečenej pohľadávky touto formou by mala z dohody o zrážkach zo mzdy jednoznačne vyplývať, a to jasným a nezameniteľným spôsobom, a taktiež z charakteru dohody ako dvojstranného konsenzuálneho právneho úkonu je zrejmé, že obsahom dohody je súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Zákon však výslovne neustanovuje, že podmienkou platnosti dohody o zrážkach

zo mzdy musí nevyhnutne byť aj konkrétna výška zrážok, zákonná dikcia obsahuje len zákonné obmedzenie v zmysle, ktorého dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou rozsahom presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia.

20. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy upravený v paragrafe 551 Občianskeho zákonníka je totiž typický tým, že bez súdu sa aktivujú zrážky zo mzdy obyčajným zaslaním oznámenia zamestnávateľovi a spotrebiteľ nemá priamu možnosť tento proces zastaviť. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je preto potrebné, aby o uzavretí takejto dohody spotrebiteľ mohol rozhodnúť a prípadne ju odmietnuť. Vyžaduje sa, že dodávateľ, ktorý koná v rámci zákonom uloženou povinnosťou dodržiavať riadnu odbornú starostlivosť, upozorní spotrebiteľa na toto ustanovenie, prípadne poskytne jeho výklad tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie. Bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobkyne ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobkyne na disponovanie so svojou mzdou.

21. Po zrušení a vrátení veci bude preto úlohou okresného súdu posúdiť, či sporná dohoda o zrážkach zo mzdy je alebo nie je neplatná pre rozpor s predpismi na ochranu spotrebiteľa, ktorá dohoda je obsiahnutá vo formulárovej zmluve, ktorý formulár obsahuje vopred pripravený text, ktorý možno vcelku prijať bez možnosti ovplyvniť jeho obsah. Posúdi teda, či dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, respektíve či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd akcentuje, že na základe dohody o zrážkach zo mzdy možno bez súdneho rozhodnutia a posudzovania prípadných neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v sporovom konaní, dosiahnuť uspokojenie všetkých nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy, a to bez ohľadu na to, či prípadne nemajú základ v neprijateľných zmluvných podmienkach. Z obsahu spisu dosiaľ vyplýva, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou uzavretia zmluvy o úvere, čo má nepochybne vplyv na vôľu žalobcu ako spotrebiteľa na jej uzavretí. Z predloženej zmluvy o úvere nevyplýva možnosť dlžníka, respektíve žiadateľa o úver takúto zmluvnú podmienku odmietnuť, respektíve jej uplatňovanie vylúčiť. Odvolací súd zároveň dopĺňa, že nevylučuje zabezpečenie splnenia spotrebiteľského záväzku dohodou o zrážkach zo mzdy pri súčasnom rešpektovaní ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany tohto právneho vzťahu. Je nutné posúdiť, či takáto dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od žalobkyne plnenia, ktoré môžu mať základ v neprijateľných zmluvných podmienkach a uzavretie spornej dohody dosiahol žalovaný podmienkou, že inak nedôjde k uzavretiu formulárovej zmluvy o úvere.

22. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, na podklade ktorej by mali byť v prospech žalovaného vykonávané zrážky zo mzdy, je obsiahnutá resp. včlenená v zmluve o úvere, teda je bez ďalšieho zrejmé, že má formulárový charakter, bola vopred veriteľom nakoncipovaná a dlžníkovi predkladaná, pričom z jej textu a koncipovania nie je zrejmá možnosť dlžníka resp. spotrebiteľa túto dohodu a jej obsah zmeniť, alebo inou formou individuálne ovplyvniť. Takéto zabezpečenie dlhu nie je na prospech spotrebiteľa, spotrebiteľ sa svojou neznalosťou právnych dôsledkov tohto zabezpečovacieho inštitútu dostáva do znevýhodneného postavenia, pretože veriteľovi je takouto formou umožnené domáhať sa uspokojenia svojho nároku, a to aj nezákonnej výške bez obmedzení a bez náležitej súdnej kontroly, pričom nemožno vylúčiť ani účel obchádzania príslušných ustanovení na ochranu spotrebiteľa a vyňatí záväzkového vzťahu zo súdneho prieskumu. Posúdi preto okresný súd okolnosť, či uvedená dohoda spĺňa podmienky dané v ust. § 53 ods. 1, 2 a 5 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa preto v odvolaní dôvodne poukázala i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8CoCsp/21/2024. Naopak rozhodnutie najvyššieho súd sp. zn. 4Cdo/238/2022 nepojednáva o právnom úkone ako neprijateľnej zmluvnej podmienke, ale o samostatnom právnom úkone, ktorým bola kúpna zmluva bez zohľadnenia spotrebiteľského charakteru jej obsahu.

23. Vzhľadom na tú skutočnosť, že odvolací súd zrušil výrok I. napadnutého rozhodnutia, zrušil aj výrok IV. o náhrade trov konania ako výrok závislý. Vo zvyšnom rozsahu, teda vo výrokoch II. a III., ktoré neboli odvolaním žalobkyne napadnuté, zostáva rozsudok nedotknutý.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,

- b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).